

Довідка щодо характеристики основних показників судової статистики, вивчення та узагальнення судової практики
Господарського суду Івано-Франківської області за 2018 рік

Зміст

1. Узагальнений статистично-факторний аналіз показників судової статистики.....	3
2. Причини та підстави повернення позовних заяв	7
3. Дослідження судової практики розгляду справ за основними категоріями.....	10
3.1. Розгляд справ, пов'язаних з невиконанням або неналежним виконанням зобов'язань.....	10
3.2. Розгляд справ у спорах, пов'язаних з укладенням, зміною, розірванням та визнанням угод недійсними.....	20
3.3. Розгляд справ у спорах, пов'язаних із захистом права власності та інших речових прав	20
3.4. Розгляд справ у спорах про корпоративне управління та реалізацію корпоративних прав	27
3.5. Розгляд справ у спорах, пов'язаних із земельними відносинами.....	28
3.7. Перелік і характеристика категорій та видів інших спорів, що враховані в статистичній звітності	31
4.1. Заяв про вжиття запобіжних заходів, забезпечення позову	32
4.3. Заяв про відстрочку або розстрочку виконання рішення, зміну способу та порядку виконання рішення, ухвали, постанови.....	37
4.4. Скарг на дії органів Державної виконавчої служби України.....	38
5. Аналіз сплати судового збору (відстрочення та розстрочення сплати судового збору, зменшення його розміру або звільнення від його сплати)	40
6. Наявність у суді неоднакової судової практики розгляду спорів однієї категорії та вжиття заходів для їх усунення.....	42
7. Наявність проблем, що виникають у практиці перегляду судових рішень та пропозиції їх вирішення.....	43

Довідка щодо характеристики основних показників судової статистики, вивчення та узагальнення судової практики господарського суду Івано-Франківської області за 2018 рік

1. Узагальнений статистично-факторний аналіз показників судової статистики.

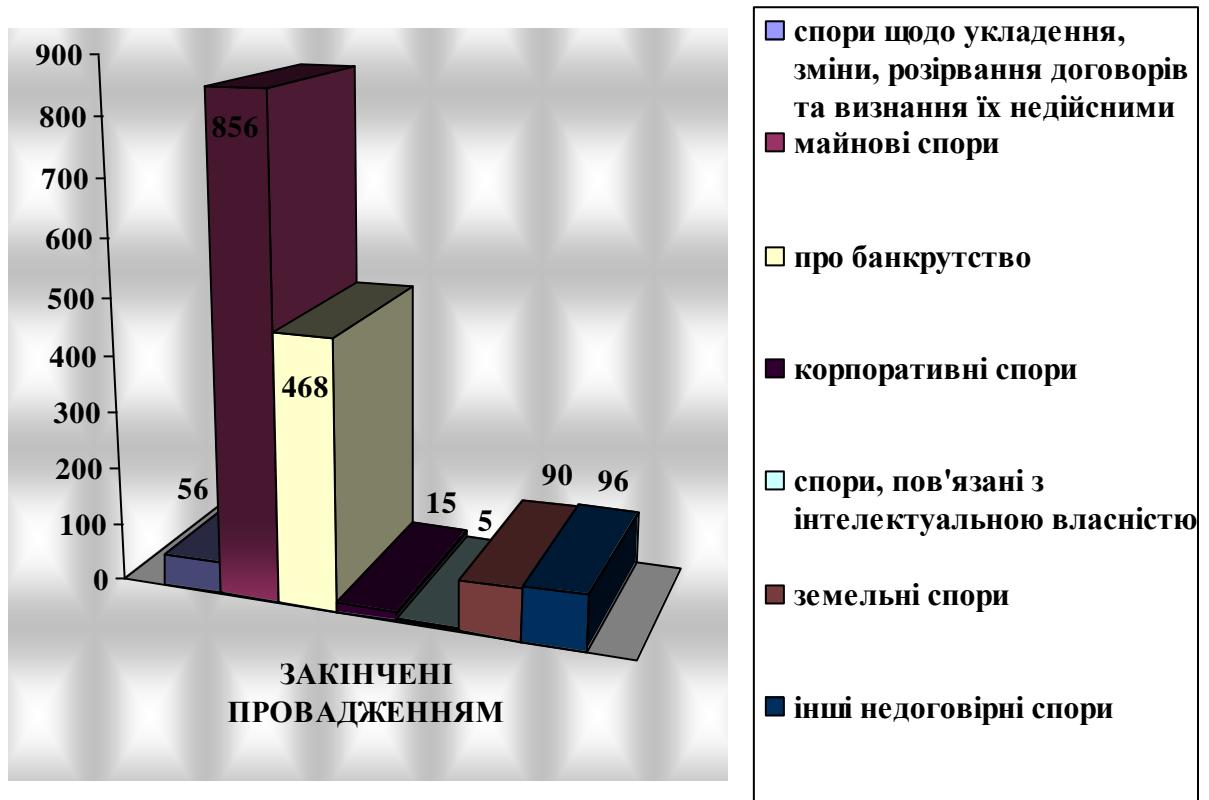
Протягом 2018 року Господарським судом Івано-Франківської області розглянуто 1586 справ та заяв (протягом 2017 року розглянуто – 1775 справ та заяв). Із загальної кількості розглянутих справ, 74 справи – це справи наказного провадження.

Переважну більшість розглянутих справ, як і в минулі періоди, становлять справи із спорів майнового характеру. Протягом 2018 року розглянуто 856 справ та заяв із спорів майнового характеру (протягом 2017 року - 800).

Протягом вказаного періоду розглянуто:

- 56 справ та заяв зі спорів про укладання, зміну, розірвання договорів та визнання їх недійсними;
- 468 справ та заяв про визнання боржника банкрутом;
- 15 справ та заяв, зі спорів, що виникають з корпоративних відносин;
- 5 справ та заяв, пов`язаних із захистом права на об'єкт інтелектуальної власності;
- 90 справ та заяв, зі спорів, що виникають із земельних відносин;
- 96 справ та заяв, які не відносяться до перелічених категорій і у статистичному звіті зазначаються як “інші спори”.

КІЛЬКІСТЬ СПРАВ ТА ЗАЯВ ЗАКІНЧЕНИХ ПРОВАДЖЕННЯМ

Загальна сума коштів присуджених до стягнення становить 1 130 797 673 грн (з них санкцій 256 716 033 грн).

Загальна характеристика стану здійснення судочинства (2018 – 2017 роки) свідчить про наступне:

До Господарського суду Івано-Франківської області протягом 2018 року надійшло на розгляд 1863 заяви, що на 127 або 6.4 % менше, ніж в 2017 році (1990), з яких 1622 прийнято до розгляду, що на 123 заяви менше, ніж у минулому році (1745).

Загальна кількість позовних заяв, що надійшли на розгляд (за окремими категоріями спорів), характеризується наступними показниками:

- зі спорів про укладення, зміну, розірвання договорів та визнання їх недійсними:
в 2018 році - 82 заяви, що на 28.7 % менше в порівнянні з 2017 роком (115);
- з майнових спорів про виконання господарських договорів та з інших підстав:
в 2018 році - 960 заяв, що на 10.7 % більше в порівнянні з 2017 роком (867);
- про банкрутство:
в 2018 році - 577 заяв, що на 6.5 % більше в порівнянні з 2017 роком (542);

- спори між господарськими товариствами та його учасником, що виникають з корпоративних відносин:
в 2018 році - 22 заяви, що на 15.8 % більше в порівнянні з 2017 роком (19);
- зі спорів, пов`язаних із захистом права на об'єкти інтелектуальної власності:
в 2018 році – 3 заяви, що на 72.7 % менше в порівнянні з 2017 роком (11) ;
- спори, що виникають із земельних відносин:
в 2018 році - 108 заяв, що на 32.5 % менше в порівнянні з 2017 роком (160);
- спори, що виникають з інших не договірних відносин (не враховані в рядках 1-6):
в 2018 році – 111 заяв, що на – 59.8 % менше в порівнянні з 2017 роком (276).

Кількість повернутих заяв складає:

- 2018 рік – 215 заяв або 11.5 % від кількості заяв, які надійшли до суду;
- 2017 рік – 167 заяв або 8.4 % від кількості заяв, які надійшли до суду, що на 28.7 % менше, ніж у звітному періоді 2018 року.

Кількість заяв у прийнятті яких відмовлено або передано на розгляд до іншого суду складає:

- 2018 рік – 25 заяв або 1.3 % від кількості заяв, які надійшли до суду;
- 2017 ріку – 52 заяви або 2.6 % від кількості заяв, які надійшли до суду, що на 51.9 % більше, ніж у звітному періоді 2018 року.

Кількість справ, закінчених провадженням становить:

2018 рік – 1586 справ.

2017 рік – 1775 справ (на 189 справ або 10.6 % більше, ніж у 2018 році).

Кількість розглянутих справ та заяв (за окремими категоріями) характеризується наступними показниками:

- зі спорів про укладення, зміну, розірвання договорів та визнання їх недійсними:
- в 2018 році – 56 справ та заяв, що на 45.1 % менше в порівнянні з 2017 року (102);
- з майнових спорів про виконання господарських договорів та з інших підстав:
- в 2018 році – 856 справ та заяв, що на 7 % більше в порівнянні з 2017 роком (800);
- про банкрутство:
- в 2018 році – 468 справ та заяв, що на 4.3 % менше в порівнянні з 2017 роком (489);
- спори між господарськими товариствами та його учасником, що

виникають з корпоративних відносин:
в 2018 році – 15 справ та заяв, що на 66.7 % більше в порівнянні з 2017 роком (9);

- зі спорів, пов`язаних із захистом права на об`єкти інтелектуальної власності:
в 2018 році - 5 справ, що на 44.4 % менше в порівняння з 2017 роком – (9);
- спори, що виникають із земельних відносин:
в 2018 році - 90 справ та заяв, що на 32.3 % менше в порівнянні з 2017 роком (133);
- спори, що виникають з інших не договірних відносин (не враховані в рядках 1-6):
в 2018 році – 96 справ та заяв, що на 58.8 % менше в порівнянні з 2017 роком (233).

Із загальної кількості справ, закінчених провадженням:

- кількість справ із прийняттям рішення становить:
– 2018 рік – 783 справи, що на 12.7 % менше в порівнянні з 2017 роком (897).
- кількість справ із закриття провадження:
– 2018 рік – 150 справ, що на 30.2 % менше в порівнянні з 2017 роком (215).
- кількість справ, залишених без розгляду:
– 2018 року – 76 справ, що на 52 % більше в порівнянні з 2017 роком (50).

Кількість справ, закінчених провадженням, порушених за заявою прокурорів та їх заступників становить:

1. в 2018році – 77 справ, в 2017 році – 87 справ (- 11.5%).

2. Причини та підстави повернення позовних заяв

У 2018 року Господарським судом Івано-Франківської області на підставі ст.174 ГПК України було винесено 215 ухвал про повернення позовної заяви, що становить 12 % від загальної кількості заяв та справ, які надійшли до суду протягом 2018 року (1863), і це на 48 заяв (29 %) більше, ніж протягом аналогічного звітного періоду в 2017 році (167).

З урахуванням категорії спору ухвали про повернення позовної заяви без розгляду розподіляємо:

I. у майнових спорах, що виникають при виконанні господарських договорів, та з інших підстав повернуто 58 позовних заяв, що становить 6 % від загальної кількості заяв та справ даної категорії, які надійшли до суду (960);

II. у справах про банкрутство повернуто 116 заяв про порушення справи про банкрутство, що становить 21 % від загальної кількості заяв та справ даної категорії, які надійшли до суду (577);

III. у спорах, що виникають з інших недоговірних відносин, повернуто 12 позовних заяв, що становить 11 % від загальної кількості заяв та справ даної категорії, які надійшли до суду (111);

IV. у спорах, що виникають при укладенні, зміні, розірванні господарських договорів та визнанні їх недійсними повернуто 10 позовних заяв, що становить 13 % від загальної кількості заяв та справ даної категорії, які надійшли до суду (82);

V. у спорах, що виникають із земельних відносин, повернуто 16 позовних заяв, що становить 15 % від загальної кількості заяв та справ даної категорії, які надійшли до суду (108);

VI. у спорах, між господарським товариством та його учасником, що виникають з корпоративних відносин, повернуто 2 позовні заяви, що становить 9 % від загальної кількості заяв та справ даної категорії, які надійшли до суду (22);

VII. у спорах, пов'язаних із захистом права, на об'єкт інтелектуальної власності, повернуто 1 позовну заяву, що становить 34 % від загальної кількості заяв та справ даної категорії, які надійшли до суду (3);

За суб'єктним складом позивачів, можна виділити наступне:

– у позовних заявах, в яких позивачами були товариства з обмеженою відповідальністю, повернуто 38 заяв, що становить 18 % від загальної кількості повернутих заяв (215);

– у позовних заявах, в яких позивачами були публічні акціонерні товариства та відкриті акціонерні товариства повернуто 29 заяв, що становить 14 %

– у позовних заявах, в яких позивачами були фермерські господарства та приватні підприємства, повернуто 9 заяв, що становить 5 %;

– у позовних заявах, в яких позивачами були державні підприємства, повернуто 14 заяв, що становить 7 %;

- у позовних заявах, в яких позивачами були управління та територіальні відділення Пенсійного фонду України, повернуто 9 заяв, що становить 5 %;
- у позовних заявах, в яких позивачами були фізичні особи-підприємці, повернуто 11 заяв, що становить 6 %;
- у позовних заявах, в яких позивачами були органи місцевого самоврядування і органи державної виконавчої влади, повернуто 11 заяв, що становить 6 %;
- у позовних заявах, в яких позивачами були фізичні особи, повернуто 87 заяв, що становить 41 %;
- у позовних заявах, в яких позивачами був прокурор, повернуто 7 заяв, що становить 4 %;

Підстави повернення позовних заяв відповідно до ст. 174 ГПК України наступні:

- у 12 випадках судом повернуто позовну заяву та додані до неї документи з посиланням на п. 1 ч. 5 ст. 174 ГПК України (заяву подано особою, яка не має процесуальної дієздатності, не підписано або підписано особою, яка не має права її підписувати, або особою, посадове становище якої не вказано), що становить 6 % від загальної кількості повернутих позовних заяв (214);
- у 14 випадках судом повернуто позовну заяву та додатні до неї документи з посиланням на п. 2 ч. 5 ст. 174 ГПК України (порушені правила об'єднання позовних вимог (крім випадків, в яких є підстави для застосування положень статті 173 цього Кодексу), що становить 7 %);
- у 10 випадках судом повернуто позовну заяву та додані до неї документи з посиланням на п. 3 ч. 5 ст. 174 ГПК України (до постановлення ухвали про відкриття провадження у справі від позивача надійшла заява про врегулювання спору або заява про відкликання позовної заяви), що становить 5 %;
- у 32 випадках судом повернуто позовну заяву та додані до неї документи з посиланням на п. 4 ч. 5 ст. 174 ГПК України (відсутні підстави для звернення прокурора до суду в інтересах держави або для звернення до суду особи, якій законом надано право звертатися до суду в інтересах іншої особи), що становить 15 %;
- у 7 випадках судом повернуто позовну заяву та додані до неї документи з посиланням на п. 5 ч. 5 ст. 174 ГПК України (позивачем подано до цього самого суду інший позов (позови) до цього самого відповідача (відповідачів) з тим самим предметом та з однакових підстав і щодо такого позову (позовів) на час вирішення питання про відкриття провадження у справі, що розглядається, не постановлена ухвала про відкриття або відмову у відкритті провадження у справі, повернення позовної заяви або залишення позову без розгляду), що становить 4 %.;
- у 5 випадках судом повернуто позовну заяву та додані до неї документи з посиланням на п. 5 ч. 6 ст. 174 ГПК України (до заяви не додано доказів вжиття заходів досудового врегулювання спору у випадку, коли такі заходи

є обовязковими згідно із законом), що становить 3 %.

Крім того, у звітному періоді було повернуто 36 позовних заяв, які подані без додержання вимог, викладених у статтях 162, 164, 172 ГПК України, із посиланням на ч.4 ст.174 ГПК України (позивач не усунув недоліки позовної заяви у строк, встановлений судом, заява вважається неподаною і повертається особі, що звернулася із позовною заявкою), що становить 17 %.

Також, судом повернуто 99 заяв у справах про банкрутство, з посиланням на ст. 23 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" повернуто 87 заяв, як такі , що подані передчасно, 12 заяв повернуті з посиланням на абз. 2, 4 ст. 15 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом", що становить 41%.

3. Дослідження судової практики розгляду справ за основними категоріями.

3.1. Розгляд справ, пов'язаних з невиконанням або неналежним виконанням зобов'язань.

Розгляд справ, пов'язаних з невиконанням або неналежним виконанням договорів купівлі-продажу

В 2018 році Господарським судом Івано-Франківської області розглянуто 233 справи та заяви (206 справ, 27 заяви) у спорах, пов'язаних з невиконанням або неналежним виконанням договорів купівлі-продажу.

Із загальної кількості розглянутих судом справ даної категорії (206):

- рішення ухвалено по 172 справах, з яких:

- * позов задоволено повністю по 106 справах;
- * позов задоволено частково по 44 справах;
- * в позові відмовлено по 22 справах;

- провадження закрито у 27 справах;

- залишено позов без розгляду по 7 справах.

Спори, пов'язані з невиконанням або неналежним виконанням договорів купівлі-продажу, охоплюють в собі:

- договори купівлі-продажу у тому числі нерухомого майна, об'єктів приватизації;
- договори поставки товарів, робіт, послуг у тому числі пов'язаних з купівлею та поставкою енергоносіїв.

Категорії справ	Загальна кількість розглянутих справ/заяв
договори купівлі-продажу, з них:	233
- нерухомого майна;	1
- поставка товарів, робіт, послуг,	177
у тому числі енергоносіїв	56

У даній категорії справ значну частину складають спори про поставку товарів, робіт, послуг. У процентному співвідношенні до розглянутих справ та заяв даної категорії (233) спори про поставку товарів, робіт, послуг у тому числі енергоносіїв (177) складають 76 %.

Загальна сума заявлених вимог становить 319 534 357 грн, із них стягнуто – 255 854 594 грн, тобто 80,1 %.

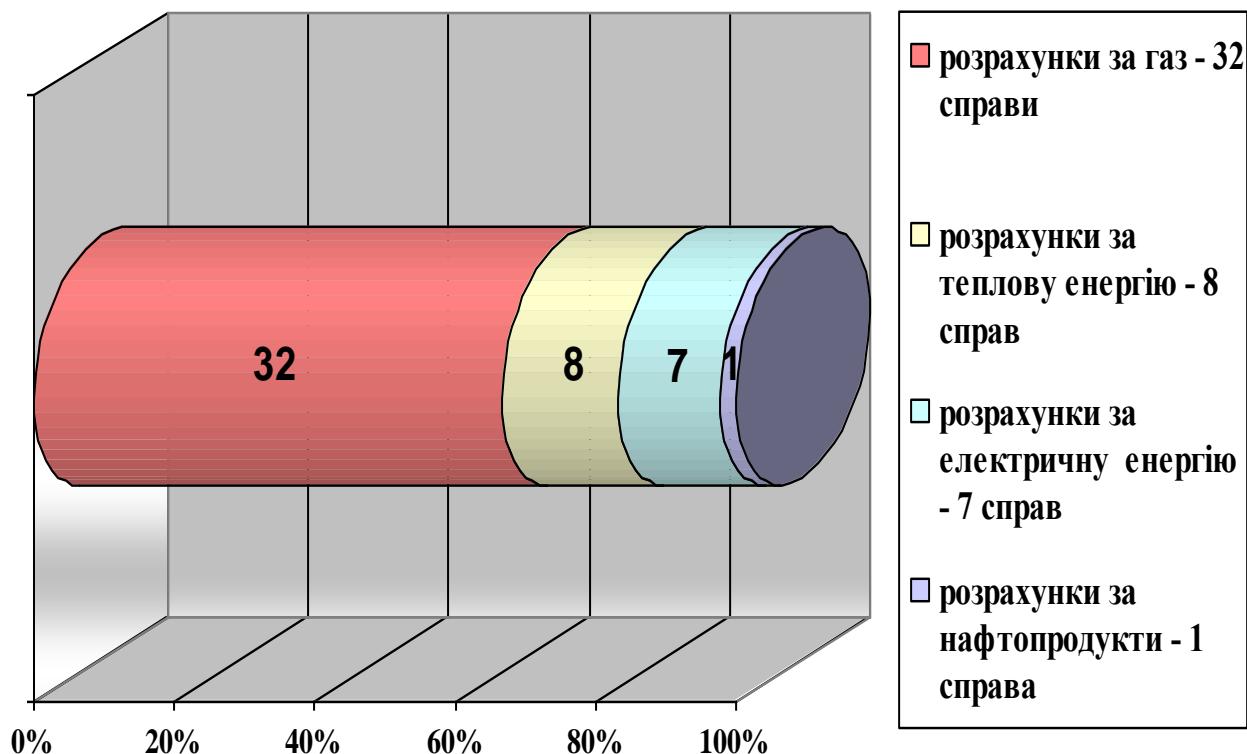
Аналізуючи розглянуті справи даної категорії, слід звернути увагу на спори про купівлю та поставку енергоносіїв. За звітний період судом розглянуто 48 справ, 5 скарг на дії ДВС та 3 заяви (2 скарги задоволено

повністю або частково, по 3 – відмовлено; по 3 заявах в задоволені відмовлено).

У процентному співвідношенні до розглянутих справ та заяв даної категорії (233) спори про купівлю та поставку енергоносіїв (56) складають – 24 %.

Справи (48) даної категорії можна розмежувати наступним чином:

- розрахунки за газ – 32 справи;
- розрахунки за теплову енергію – 8 справ;
- розрахунки за електричну енергію – 7 справ;
- розрахунки за нафтопродукти – 1 справа.

За результатами розгляду спорів, пов'язаних із купівлею та поставкою енергоносіїв, за 2018 рік судом ухвалено 41 рішення, 5 ухвал про закриття провадження у справі та 2 ухвали про залишення позову без розгляду, зокрема:

- у справах, пов'язаних із розрахунками за спожитий газ, по 23 справах позов задоволено повністю або частково, по 8 справах в позові відмовлено; по 1 справі закрито провадження у справі;
- у справах, пов'язаних із розрахунками за спожиту теплову енергію, по 5 справах позов задоволено повністю або частково; по 2 справах в позові відмовлено; по 1 справі закрито провадження у справі;
- у справах, пов'язаних із розрахунками за електричну енергію, по 2 справах позов задоволено повністю або частково; по 3 справах закрито провадження у справі; по 2 справах залишено позов без розгляду;
- у справах, пов'язаних із розрахунками за нафтопродукти, по 1 справі позов задоволено повністю.

Результат розгляду справи	2017 рік (кількість справ)	2018 рік (кількість справ)
Ухвалено рішення	60	41
Постановлено ухвалу про закриття провадження у справі	11	5
Постановлено ухвалу про залишення позову без розгляду	1	2

Порівнюючи статистичні дані вирішення спорів, пов'язаних з купівлею та поставкою енергоносіїв, слід відмітити, що кількість справ з ухваленням рішення зменшилась на 31,7 % (2017 рік – 60 справ; 2018 рік – 41 справа).

Загальна сума заявлених позовних вимог 103 629 829 грн, з яких стягнуто 60 079 079 грн, тобто 58 %.

Розгляд справ, пов'язаних з невиконанням або неналежним виконанням договорів оренди.

В провадженні Господарського суду впродовж 2018 року перебувало на розгляді 66 справ, пов'язаних з невиконанням чи неналежним виконанням договорів оренди та 5 скарг на дії чи бездіяльність органів ДВС даної категорії.

Із 66 справ даної категорії, кількість розглянутих становить 52, з яких із ухваленням рішення розглянуто 42 справи, а це 80.8 % від розглянутих, по яких:

- позов задоволено повністю по 20 справах;
- позов задоволено частково по 15 справах;
- відмовлено в задоволенні позову по 7 справах.

Судом також по 9 справах постановлено ухвали про закриття провадження та по 1 справі - позов залишено без розгляду.

Із 52 розглянутих справ, що пов'язані із невиконанням або неналежним виконанням договорів оренди 22 справи, пов'язані із орендою державного чи комунального майна. З ухваленням рішення розглянуто 16 справ, з яких позов задоволено повністю по 6 справах, позов задоволено частково по 7 справах, по 3 справах – відмовлено в задоволенні позову. Судом також по 5 справах провадження закрито та по 1 справі – позов залишено без розгляду.

В основному справи даної категорії були пов'язані із стягненням заборгованості з орендної плати та штрафних санкцій за прострочення оплати, а також повернення майна, інших нарахувань, усунення перешкод у користуванні орендованим майном, звільнення нежитлових приміщень тощо.

Загальна сума заявлених вимог становить 7 563 931 грн, задоволених 3 872 380 грн. Отже відсоток задоволення становить 51.2 %.

Розгляд справ, пов'язаних з невиконанням або неналежним виконанням договорів підряду.

Статистичні показники розгляду Господарським судом Івано-Франківської області впродовж 2018 року справ, пов'язаних з невиконанням або неналежним виконанням договорів підряду, характеризуються наступними даними.

Із 64 справ/заяв даної категорії, які перебували на розгляді в суді, кількість закінчених провадження становить 53 справи/заяви, зокрема:

– із ухваленням рішення 36 справ, що становить 67,9 % від розглянутих даної категорії спорів (53), по яких:

- позов задоволений повністю – 17 справ,
- позов задоволений частково – 9 справ,
- відмовлено в позові – 10 справ;

– із винесенням ухвали про закриття провадження – 9 справ (17 % від розглянутих), з яких 4 справи – у зв'язку з затвердженням мирової угоди (п. 7 ч.1 ст. 231 ГПК України), 3 справи – у зв'язку з відсутністю предмету спору (п. 2 ч.1 ст. 231 ГПК України), 1 справа – у зв'язку з відмовою позивача від позову (п. 4 ч.1 ст. 231 ГПК України), 1 справа – спір не підлягає вирішенню в порядку господарського судочинства (п. 1 ч.1 ст. 231 ГПК України);

– із постановленням ухвали про залишення позовної заяви без розгляду – 1 справа (1,9 % від розглянутих), позов подано особою, яка не має процесуальної дієздатності (п. 1 ч.1 ст. 226 ГПК України);

– із постановленням ухвал про розгляд заяв про відстрочення, розстрочення виконання судового рішення, зміна способу та встановлення порядку виконання судового рішення – 7 (13,2 % від розглянутих), з них основну більшість становить відмова в задовolenні заяв (6 ухвал).

Із 53 розглянутих справ/заяв даної категорії судом розглянуто 23 справи/заяви у спорах, пов'язаних із невиконанням або неналежним виконанням договорів будівельного підряду.

У порівнянні з 2017 роком (45 справ) статистичні дані за 2018 рік (53 справи) свідчать про зростання розглянутих справ цієї категорії, зокрема, на 8 справ, а це – 17,8 %.

Загальна сума заявлених до стягнення позовних вимог становить 72 028 686 грн, з яких задоволено – 39 544 828 грн.

Розгляд справ у спорах, пов'язаних з невиконанням або неналежним виконанням договорів про надання послуг

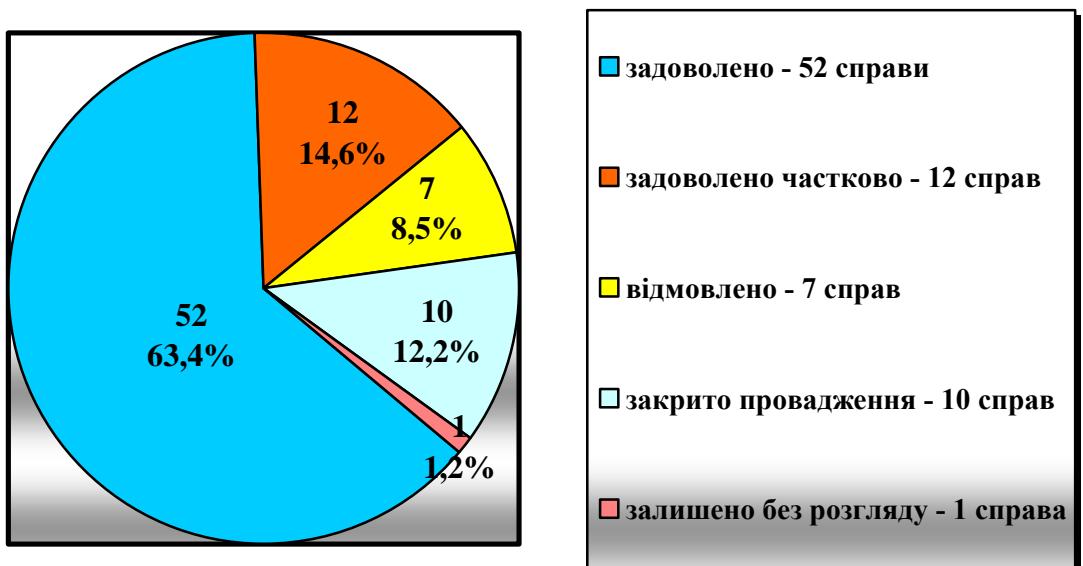
Впродовж 2018 року в Господарському суді Івано-Франківської області перебувало на розгляді 96 справ/заяв, пов'язаних із невиконанням або неналежним виконанням зобов'язань у сфері надання послуг.

Загальна кількість справ/заяв закінчених провадженням у спорах даної категорії становить 85, з них судом розглянуто 82 справи та постановлено 2 ухвали про відмову в задоволенні заяви про розстрочення виконання судового рішення та 1 ухвалу про задоволення заяви про зміну способу виконання судового рішення.

У порівнянні з 2017 роком (85 справ/заяв), за звітний період цього року кількість розглянутих справ залишилася незмінною.

Статистичні дані по справах цієї категорії, за 2018 рік відображені у діаграмі:

Діаграма розглянутих справ за 2018 рік

Господарським судом Івано-Франківської області постановлено ухвали про закриття провадження по 10 справах (11,8 % від розглянутих), з яких 4 справи – у зв'язку з затвердженням мирової угоди (п. 7 ч.1 ст. 231 ГПК України), 3 справи – у зв'язку з відсутністю предмету спору (п. 2 ч.1 ст. 231 ГПК України), 2 справи – спір не підлягає вирішенню в порядку господарського судочинства (п. 1 ч.1 ст. 231 ГПК України), 1 справа – у зв'язку з відмовою від позову і відмову прийнято судом (п. 4 ч.1 ст. 231 ГПК України). Також судом постановлено 1 ухвалу про залишення позовної заяви без розгляду (1,2 % від розглянутих) – позивач до початку розгляду справи по суті подав заяву про залишення позову без розгляду (п. 5 ч.1 ст. 226 ГПК України).

За предметом позову справи можна розподілити:

1. договори про надання послуг централізованого водопостачання та

- водовідведення, тепlopостачання;
2. договори на відпуск і споживання питної води з комунального водопроводу та на приймання стічних вод до комунальної каналізації;
  3. договори про закупівлю послуг з організації гарячого харчування учнів за державні кошти;
  4. договори на виконання геодезичних, підготовчих, землевпорядних робіт;
  5. договори про надання послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкової території;
  6. договори про надання охоронних послуг;
  7. договори про надання послуг по очистці стоків;
  8. договори на проектно-кошторисні роботи;
  9. договори про надання послуг з прийому та захоронення побутових відходів;
  10. договори про надання послуг, пов'язаних із державними закупівлями;
  11. договори про надання телекомунікаційних послуг тощо.

Таким чином, аналіз статистичних даних свідчить про те, що в основному вимоги заявників у спорах, пов'язаних із невиконанням або неналежним виконанням зобов'язань у сфері надання послуг, задоволені повністю або частково – 64 справи з 82 розглянутих справ, тобто 78 %. Загальна сума заявлених до стягнення позовних вимог становить 28 266 667 грн, з яких задоволено – 22 936 859 грн.

Розгляд справ, пов'язаних з невиконанням або неналежним виконанням зобов'язань у сфері надання послуг з перевезення, транспортного експедиування

Впродовж 2018 року в Господарському суді Івано-Франківської області перебувало на розгляді 26 справ, пов'язаних із невиконанням або неналежним виконанням зобов'язань у сфері надання послуг з перевезення, транспортного експедиування.

Загальна кількість розглянутих справ даної категорії становить 21, з них позовні вимоги задоволено повністю лише у 4 справах, що становить 19 % від загальної кількості розглянутих, задоволені частково – у 8 справах (38,1 %), відмовлено в позові по 5 справах (23,8 %) та закрито провадження по 2 справах (9,5 %) у зв'язку із затвердженням мирової угоди та відмовою позивача від позову. Також судом задоволено 1 заяву про відстрочення виконання судового рішення та задоволено частково 1 скаргу на дії ДВС. В тому числі судом розглянуто 1 справу, пов'язану з перевезенням залізницею, результатом якої стало задоволення частково позову.

У порівнянні з 2017 роком (26 справ) за звітний період кількість розглянутих справ цієї категорії зменшилася на 5 справ, що складає 19,2 % від розглянутих в попередньому звітному періоді.

Отже, у справах даної категорії позовні вимоги, як правило, задовольняють повністю або частково (66,7 %).

Розгляд справ у спорах, пов'язаних з невиконанням або неналежним виконанням договорів банківської діяльності

Протягом 2018 року в провадженні Господарського суду Івано-Франківської області перебувало на розгляді 111 справ та заяв за участю банків, які пов'язані з невиконанням чи неналежним виконанням договорів банківської діяльності.

Кількість розглянутих справ та заяв зазначеної категорії становить 75.

Із прийняттям рішення розглянуто 53 справи, що становить 72 % від розглянутих (75), по яких:

- позов задоволено повністю у 25 справі;
- позов задоволено частково у 15 справах;
- відмовлено в задоволенні позову у 13 справах.

Також, у 6 справах залишено позов без розгляду, зокрема:

– на підставі п. 1 ч. 1 ст. 226 ГПК України (позов подано особою, яка не має процесуальної працездатності) -2 справи;

– на підставі п. 5 ч. 1 ст. 226 ГПК України (позивач до початку розгляду справи по суті подав заяву про залишення позову без розгляду) - 4 справи;

По одній справі закрито провадження, на підставі п.4 ч. 1 ст. 231 ГПК України (позивач відмовився від позову і відмову прийнято судом).

Серед задоволених позовів (повністю або частково) більшість стосується позовних вимог банком до позичальників. Також, в більшості випадків поданих позовів, даної категорії справ, предметом спору було звернення стягнення на предмети іпотеки в погашення заборгованості за кредитними договорами.

Крім того, за звітній період у даній категорії справ, судом розглянуто 9 скарг на дії чи бездіяльність державного виконавця чи іншої посадової особи органу державної виконавчої служби або приватного виконавця під час виконання судового рішення, 6 заяв про відстрочення виконання судового рішення .

Результати розгляду таких заяв:

Із 9 поданих скарг на дії чи бездіяльність державного виконавця чи іншої посадової особи органу державної виконавчої служби або приватного виконавця під час виконання судового рішення:

- задоволено повністю 5 заяв,
- задоволено частково 3 заяви,
- відмовлено в задоволенні – 1 справа.

Із 6 поданих заяв про відстрочення виконання судового рішення:

- задоволено повністю 5 заяви,
- задоволено частково 1 заява.

Серед спорів, які виникають із кредитно-банківських відносин, більшість пов'язані з виконанням кредитних договорів (про стягнення відсотків за користування кредитом, штрафних санкцій, досрочове стягнення заборгованості за кредитами у зв'язку з невиконанням позичальниками умов договорів по сплаті річних за користування кредитом, стягнення кредитної

заборгованості, звернення стягнення на заставлене майно). Такі позови, як правило, банки заявляють до позичальників, поручителів, іпотекодавців.

Відповідачами у справах цієї категорії були різні суб'єкти господарської діяльності, зокрема, товариства з обмеженою відповідальністю, державні, комунальні та приватні підприємства, спільні підприємства та фізичні особи – підприємці.

Загальна сума заявлених банками до стягнення позовних вимог становить 1 493 885 001 грн, із них стягнуто –553 017 592 грн.

Із аналізу згаданих справ вбачається, що явище загальнодержавної економічної кризи продовжує впливати на здатність суб'єктів господарювання різних форм власності виконувати свої зобов'язання за кредитами та істотно ускладнює їх повернення.

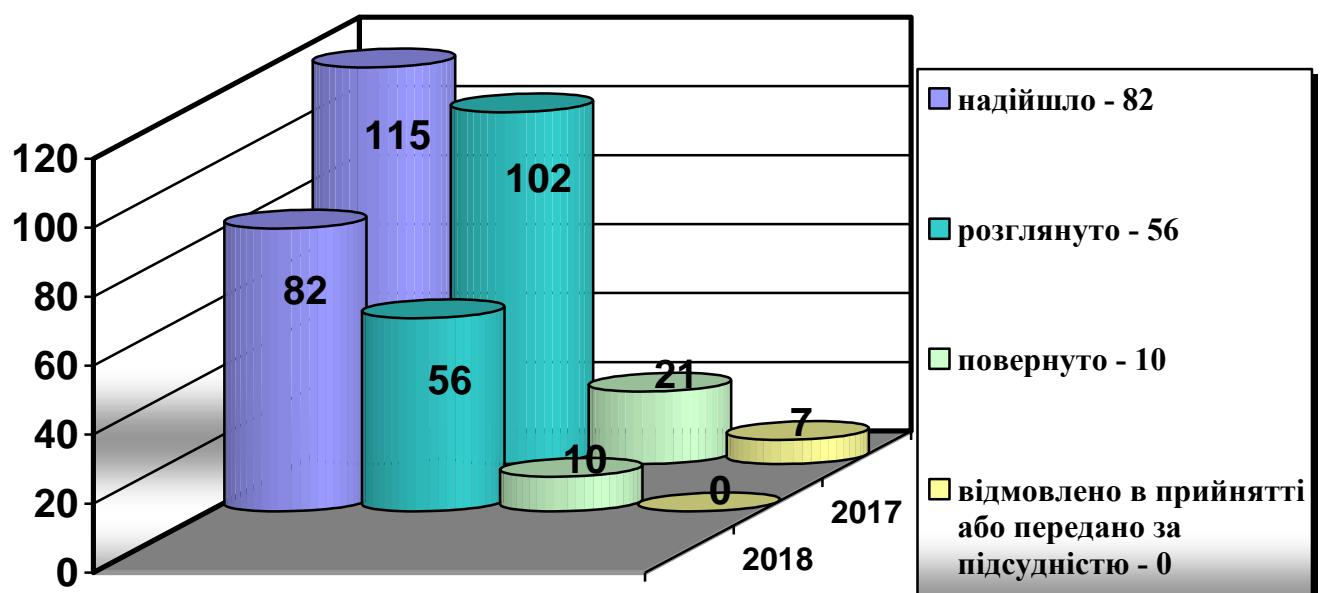
3.2. Розгляд справ у спорах, пов'язаних з укладенням, зміною, розірванням та визнанням угод недійсними.

Статистичні показники роботи Господарського суду Івано-Франківської області за 2018 рік у вирішенні спорів, пов'язаних з укладенням, зміною, розірванням та визнанням договорів (правочинів) недійсними характеризуються наступними даними.

У звітному періоді на розгляд до суду надійшло 82 справи та заяви даної категорії, з яких:

- прийнято до розгляду – 69 справ, що становить 84,1 %;
- повернуто – 10 справ, що становить 12,2 %;
- розглянуто – 56 справ, що становить 68,3 %.

Порівняльна характеристика статистичних даних за 2017 – 2018 рр відображена у вигляді діаграми:

Отже, по всіх показниках даної категорії справ у 2018 року спостерігається зменшення. Так, у порівнянні з аналогічним періодом 2017 року, в звітному періоді кількість справ, які надійшли до суду, зменшилась на 33 справи (28,7 % від 115 справ, що надійшли в 2017 році) та розглянутих – на 46 справ (45,1 %).

Станом на 01 січня 2018 року в провадженні господарського суду Івано-Франківської області було 12 справ, пов'язаних з укладенням, зміною, розірванням та визнанням угод недійсними.

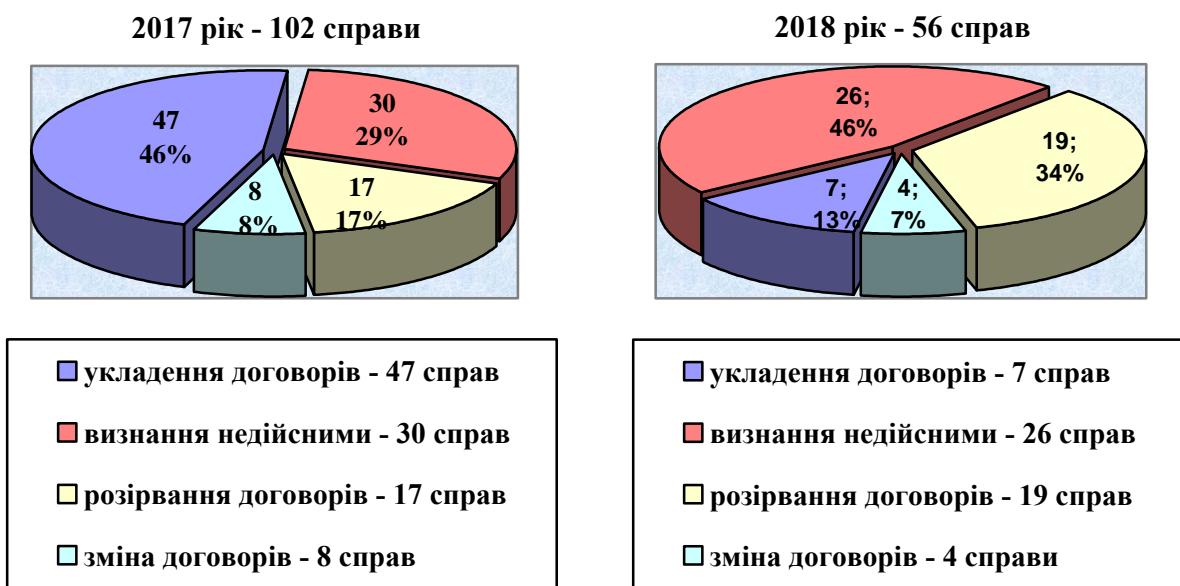
Із цих 56 справ з ухваленням рішення розглянуто 45 справ, задоволено позовні вимоги повністю у 14 справах, позов задоволений частково у 6 справах, в позові відмовлено по 25 справах, закрито провадження по 3 справах та

залишено позов без розгляду у 8 справах.

За предметом спору справи даної категорії, що були розглянуті впродовж 2018 року, можна розподілити на:

- спори, що виникають при укладенні господарських договорів (правочинів), – 7 справ, що становить 12,5 % від кількості розглянутих (56 справ);
- спори, що виникають при зміні господарських договорів (правочинів), – 4 справи, що становить 7,1 %;
- спори, що виникають при розірванні господарських договорів (правочинів), – 19 справ, що становить 34 %;
- спори, що виникають при визнанні господарських договорів (правочинів) недійсними, – 26 справ, а це – 46,4 % від розглянутих.

У порівнянні з попереднім періодом динаміка статистичних даних має такий вигляд:

Характеристика статистичних даних по зазначеним підкатегоріям є наступною:

I. Укладення господарських договорів.

З 7 розглянутих справ даної підкатегорії задоволено позов повністю лише по 1 справі, по 4 справах – в позові відмовлено, закрито провадження по 1 справі на підставі п. 1 ч. 1 ст. 231 ГПК України (господарський суд закриває провадження у справі, якщо спір не підлягає вирішенню в порядку господарського судочинства) та залишено без розгляду позов по 1 справі на підставі п. 5 ч. 1 ст. 226 ГПК України (позивач до початку розгляду справи по суті подав заяву про залишення позову без розгляду).

Предметом спору у вищезазначених справах є зобов'язання/спонукання укласти договори: про транспортування природного газу, про пайову участь у розвитку інфраструктури Рахинянської сільської ради, про надання послуг (про умови експлуатації загальнобудинкового вузла обліку газу), купівлі-продажу

нерухомого майна, на виконання ремонтно-будівельних робіт.

ІІ. Зміна господарських договорів.

З 4 розглянутих справ даної підкатегорії задоволено позов повністю лише по 1 справі, в позові відмовлено по 3.

ІІІ. Розірвання господарських договорів.

З 19 розглянутих справ даної підкатегорії задоволено позов повністю по 8 справах, задоволено частково позов по 3 справах, відмовлено в позові по 4 справах, закрито провадження по 2 справах на підставі п. 1 ч. 1 ст. 231 ГПК України (спір не підлягає вирішенню в порядку господарського судочинства) та по 2 справах постановлено ухвалу про залишення позову без розгляду на підставі п. 5 ч. 1 ст. 226 ГПК України (позивач до початку розгляду справи по суті подав заяву про залишення позову без розгляду).

За предметом спору у цій підкатегорії можна виділити:

- 8 справ щодо розірвання договору підряду (в тому числі будівельного);
- 7 справ щодо розірвання договору оренди (в тому числі комунального та державного майна);
- 2 справи щодо розірвання договору купівлі-продажу (в тому числі нерухомого майна);
- 1 справа щодо розірвання договору про надання послуг;
- 1 справа щодо розірвання договору безоплатного користування (позички).

ІV. Визнання господарських договорів недійсними.

З 26 розглянутих справ даної підкатегорії задоволено позов повністю по 4 справах, задоволено частково позов по 3 справах, відмовлено в позові по 14 справах, залишено позов без розгляду по 5 справах на підставі п. 5 ч.1 ст. 226 ГПК України (позивач до початку розгляду справи по суті подав заяву про залишення позову без розгляду).

По предмету спору у справах, пов'язаних із визнанням господарських договорів (правочинів) недійсними, позовні вимоги наступні:

- 6 справ, пов'язаних із договорами купівлі-продажу (в тому числі поставка товарів, робіт, послуг);
- 6 справ, пов'язаних із договорами постачання природного газу;
- 6 справ, пов'язаних із договорами оренди (в тому числі комунального та державного майна);
- 4 справи, пов'язані із банківською діяльністю;
- 2 справи, пов'язані із договором про надання послуг;
- 1 справа, пов'язана із договором про пайову участь замовників будівництва у створенні і розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури міста;
- 1 справа, пов'язана із договором оперативного управління майном.

Отже, виходячи з аналізу поданих статистичних даних, найменшу

кількість справ даної категорії становлять спори, що пов'язані зі зміною та укладенням господарських договорів (правочинів).

Протягом звітного періоду Господарським судом Івано-Франківської області в категорії справ у спорах, пов'язаних з укладенням, зміною, розірванням та визнанням договорів (правочинів) недійсними, відсоток задоволених повністю та частково позовних вимог (20 позовних заяв) від розглянутих (56) складає менше половини, а саме – 35,7 %.

3.3. Розгляд справ у спорах, пов'язаних із захистом права власності та інших речових прав

В 2018 році в Господарському суді Івано-Франківської області перебувало на розгляді 37 справ у спорах, пов'язаних із захистом права власності та інших речових прав.

Протягом вказаного періоду було розглянуто 27 справ даної категорії, серед яких:

- ухвалено рішення – у 18 справах;
- закрито провадження – у 8 справах;
- 1 позов залишено без розгляду.

В порівнянні з аналогічним періодом 2017 роком, у звітному періоді кількість справ цієї категорії свідчить про зменшення, а саме: у 2017 році було розглянуто 44 справи, а у 2018 році – 27 справ.

Спори, пов'язані із захистом права власності та інших речових прав, можна поділити на певні підкатегорії, у тому числі спори, пов'язані із визнанням цього права (за винятком спорів про захист права власності, користування та розпорядження землею).

За звітний період із розглянутих судом справ даної категорії слід виділити наступні підкатегорії:

- спори про визнання незаконним акта, що порушує право власності, - розглянуто 6 справ, що у процентному співвідношенні від загальної кількості розглянутих справ (27) становить 22,2 %; ухвалено рішення про задоволення позову повністю або частково - 3 справи, відмовлено в позові - 2 справи, закрито провадження у справі - 1 справа;
- спори про визнання права власності (у тому числі державної, комунальної) - розглянуто 8 справ, що у процентному співвідношенні від загальної кількості розглянутих справ (27) становить 29,6 %; ухвалено рішення про задоволення позову повністю або частково – 6 справ; відмовлено в позові - 2 справи;
- справи у спорах про витребування майна із чужого незаконного володіння - розглянуто 1 справу, що у процентному співвідношенні від загальної кількості розглянутих (27) становить 3,7 %. Прийнято рішень про задоволення позову повністю - по 1 справі;
- спори про усунення перешкод у користуванні майном – розглянуто 12 справ, що у процентному співвідношенні від загальної кількості розглянутих справ (27) становить 44,4 %; ухвалено рішення про задоволення позову повністю або частково – 3 справах; відмовлено в позові - 1 справа; закрито провадження – 7 справ; залишено позов без розгляду – 1 справа.

Як вбачається із наведеного, у даній категорії справ переважну кількість становлять спори про усунення перешкод у користуванні майном (12).

У звітному періоді із загальної кількості ухвалених судових рішень у спорах, пов'язаних із захистом права власності та інших речових прав, із 27 справ 13 позовів було задоволено повністю або частково, що у процентному

співвідношенні становить 48,1 %.

3.4. Розгляд справ у спорах про корпоративне управління та реалізацію корпоративних прав

Статистичні показники роботи Господарського суду Івано-Франківської області за 2018 рік у спорах про корпоративне управління та реалізацію корпоративних прав характеризуються наступними даними.

На кінець звітного періоду (2018 року) в провадженні суду знаходилось 11 справ, що виникають із корпоративних відносин. Станом на 01 січня 2018 року в провадженні Господарського суду було 7 справ вказаної категорії.

Впродовж 2018 року на розгляд надійшло 22 справи. Кількість заяв прийнятих до розгляду становить 19, що складає 86,4 % від кількості надійшовших.

Судом також 2 заяви, вищевказаної категорії, повернуто без розгляду на підставі ст. 174 ГПК України, та по 1 заявлі відмовлено у відкритті провадження на підставі ст. 175 ГПК України.

Загальна кількість справ закінчених провадженням становить 15, з яких з ухваленням рішення розглянуто 12 справ: по 3 - позов задоволено повністю, по- 1 позов задоволено частково, по 8 - в задоволенні позову відмовлено. По трьох справах – судом поставлено ухвали, якими позов залишено без розгляду.

Предметом судового розгляду справ вищевказаної категорії є оскарження рішень загальних зборів учасників товариств, органів управління, стягнення компенсації вартості акцій та визнання недійсними господарських договорів, пов'язаних з реалізацією корпоративних прав.

3.5. Розгляд справ у спорах, пов'язаних із земельними відносинами

У 2018 році до Господарського суду Івано-Франківської області надійшло 106 заяв і справ у спорах, пов'язаних із земельними відносинами. Із загальної кількості заяв і справ, що надійшли: 16 - повернуто, 2 – відмовлено в прийнятті, 93 – прийнято судом до розгляду.

Залишок нерозглянутих справ цієї категорії на початок року становить 21.

Протягом звітного періоду судом розглянуто 88 заяв і справ даної категорії, результати розгляду наступний:

- ухвалено рішень – 60;
- закрито провадження – 11;
- залишено без розгляду – 12,

та розглянуто 1 заяву та 4 скарги на дії ДВС:

- про розстрочку виконання рішення – в задоволенні заяви відмовлено (1);
- в задоволенні скарг на дії ДВС відмовлено (4).

Із даної категорії розглянуто 23 справи, порушених за заявами прокурорів.

Порівняльна характеристика статистичних даних 2017 та 2018 років

Період	Кількість розглянутих справ/заяв	З ухваленням рішення	з них:	Закриття провадження	Залишено позов без розгляду
			позов задоволено повністю або частково		
2017 рік	133	100	71	9	8
2018 рік	88	60	38	11	12

Слід зазначити, що статистичні дані цієї категорії спорів протягом звітного періоду мають тенденцію до зменшення на 33,8 % (133-88).

Спори, пов'язані із застосуванням земельного законодавства, поділяються на такі підкатегорії: спори за участю державних органів та органів місцевого самоврядування, що виникають із правовідносин, у яких державні органи та органи місцевого самоврядування реалізують повноваження власника землі, а також інші спори, які виникають із земельних правовідносин приватноправового характеру, тобто з відносин, врегульованих нормами цивільного або господарського права і пов'язаних із здійсненням сторонами цивільних або інших майнових прав на земельні ділянки на засадах рівності.

У звітному періоді із розглянутих судом спорів цієї категорії слід виділити наступні підкатегорії:

- спори про визнання незаконними рішень органів державної влади та органів місцевого самоврядування з питань передачі земельних ділянок у власність чи надання їх у користування – розглянуто 16 справ, що становить

18,2 % від загальної кількості розглянутих (88); ухвалено рішення про задоволення позову повністю або частково - 8 справ, відмовлено в позові - 3 справи; закрито провадження у справі – 4 справи; залишено позов без розгляду – 1 справа;

- спори про звільнення (повернення) самовільно зайнятих земельних ділянок та про усунення перешкод у користуванні земельною ділянкою - розглянуто 4 справи та заяви (3 справи та 1 скаргу), що становить 4,5 % від загальної кількості розглянутих (88); ухвалено рішення про задоволення позову повністю - 1 справа; закрито провадження у справі – 1 справа; залишено позов без розгляду – 1 справа; відмовлено в задоволенні 1 скарги на дії ДВС;

- спори про стягнення шкоди, у тому числі упущені вигоди, завдані порушеннями прав власників, у тому числі держави та територіальних громад, і користувачам земельних ділянок, про відшкодування збитків, завданим землям і природним ресурсам господарською діяльністю - розглянуто 24 справи і заяви (23 справи та 1 заяву), що становить 27,3 % від загальної кількості розглянутих (88); ухвалено рішення про задоволення позову повністю або частково - 13 справ; відмовлено в позові - 6 справ; закрито провадження у справі – 3 справи; залишено позов без розгляду – 1 справа; відмовлено в задоволенні 1 заяви про розстрочку виконання рішення. Загальна сума заявлених позових вимог становить – 2 962 792 грн, з яких стягнуто судом – 1 653 683 грн;

- спори про невиконання або неналежне виконання зобов'язань у тому числі спори, що виникають із договорів оренди земельних ділянок (про зміну, розірвання та визнання їх недійсними) – розглянуто 38 справ та заяв (35 справ та 3 скарги), що становить 43,2 % від загальної кількості розглянутих (88); ухвалено рішення про задоволення позову повністю або частково - 12 справ, відмовлено в задоволенні позову - 13 справ; закрито провадження у справі – 1 справа; залишено позов без розгляду – 9 справ; відмовлено в задоволенні 3 скарг на дії ДВС. Загальна сума заявлених позових вимог становить – 71 104 291 грн, з яких стягнуто – 45 258 419 грн.

З огляду на кількість розглянутих справ та заяв по цих підкатегоріях вбачається, що переважну кількість серед них становлять справи у спорах про невиконання або неналежне виконання зобов'язань у тому числі спори, що виникають із договорів оренди земельних ділянок (про зміну, розірвання та визнання їх недійсними) (38), що від загальної кількості розглянутих (88) становить 43,2 %.

Також, за звітній період розглянуто ще 6 справ пов'язаних із застосуванням земельного законодавства. Ухвалено рішення про задоволення позову повністю або частково - 4 справи; закрито провадження у справі – 2 справи.

Наведене свідчить, що у звітному періоді із загальної кількості ухвалених судових рішень у справах цієї категорії (60) позов був задоволений повністю або частково по 38 справах, що в процентному співвідношенні становить 63,3 %.

3.6. Розгляд справ у спорах, пов'язаних із застосуванням антимонопольного законодавства

Протягом 2018 року в провадженні Господарського суду Івано-Франківської області на розгляді перебувало 7 справ/скарг (8 справ, 1 заява про відстрочку виконання рішення суду), пов'язаних із застосуванням антимонопольного законодавства.

Загальна кількість справ/заяв закінчених провадженням за звітний період – 4 (3 справи, 1 заява).

Результати розгляду цих справ/заяв наступні:

- позов задоволений повністю – 2 справи;
- в позові відмовлено повністю – 1 справа.
- заяву про відстрочку виконання рішення задоволено повністю – 1 заява.

Предметом розгляду справ/заяв даної категорії були вимоги щодо:

- визнання дій незаконними та зобов»язання вчинити дії, передбачені нормативно-правовими актами – 1 справа (в задоволенні позову відмовлено);
- стягнення штрафу та пені – 2 справи (позов задоволений повністю);
- зобов»язання припинити порушення частини рішення адміністративної колегії територіального відділення Антимонопольного комітету України – 1 заява (заяву задоволено).

Загальна сума заявлених позовних вимог складає 185 628 грн, з них стягнуто – 185 628 грн.

3.7. Перелік і характеристика категорій та видів інших спорів, що враховані в статистичній звітності

Впродовж 2018 року розглянуто 46 справ/заяв (41 справа, 5 заяв/скарг) у спорах, які належать до категорії інші спори. Загальна сума позовних вимог складає 40 719 615 грн. Сума задоволених вимог – 5 440 609 грн.

У порівнянні з 2017 роком, коли було розглянуто 159 справ/заяв на загальну суму заявлених вимог 9 800 493 грн (задоволено 7 180 446 грн) у звітному році кількість справ вищевказаної категорії зменшилась на 71.1 %.

Із загальної кількості розглянутих справ (41) позов задоволено повністю або частково по 23 справах, у 7 справах – в задоволенні позову відмовлено. У 6 справах постановлено ухвали про закриття провадження та у 5 справах – позов залишено без розгляду.

Основну кількість справ, що відносяться до категорії «інші» спори впродовж звітного періоду становлять справи зі спорів про стягнення суми нарахованої але не виплаченої заробітної плати; стягнення незаконно виплаченої пенсії; стягнення заборгованості з відшкодування витрат на виплату та доставку пільгових пенсій; стягнення заборгованості по компенсації видатків на відшкодування витрат, пов'язаних з наданням пільг на телекомунікаційні послуги.

До зазначеної категорії спорів відносяться також справи про звільнення з під арешту нерухомого майна, визнання виконавчого напису таким, що не підлягає виконанню, визнання права на розміщення тимчасової споруди, визнання недійсним та скасування наказу, протоколу та зобов'язання вчинити певні дії, скасування оперативно-господарської діяльності, визнання недійсним Декрету Архієпархіального Управління Української Греко-Католицької Церкви, визнання права на відчуження майнових прав, тощо.

Варто зазначити, що протягом звітного періоду розглянуто також 20 справ та 3 заяви/скарги з недоговірних відносин, що віднесені до категорії «інших позадоговірних немайнових спорів» (проти 30 справ/заяв у 2017 році). Із 20 розглянутих судом справ, у 11 позовах вимоги задоволені повністю або частково. В задоволенні позовних вимог відмовлено повністю у 4 справах, закрито провадження у 4 справах та у 1 справі позов залишено без розгляду.

Предметом судового розгляду вищевказаної категорії є:

- спонукання виконати або припинити певні дії – 10 справ;
- повернення безпідставно набутого майна – 2 справи;
- відшкодування шкоди – 7 справ 3 заяви/скарги.

Сума заявлених позовних вимог зі спорів, що випливають із недоговірних відносин становить 5 847 930 грн. Сума присуджених до стягнення позовних вимог становить 5 380 533 грн, а це 92 % задоволення.

4. Дослідження судової практики розгляду заяв та скарг, поданих в порядку ГПК України:

4.1. Заяв про вжиття запобіжних заходів, забезпечення позову

Протягом 2018 року до Господарського суду Івано-Франківської області надійшло 67 заяв про вжиття заходів до забезпечення позову, з яких: 8 заяв пред'явлені до подання позовної заяви та 56 заяв про вжиття заходів забезпечення позову подані одночасно з пред'явленням позову. Крім того до суду надійшло 3 заяви про скасування заходів забезпечення позову, які вжиті судом на підставі статей 136-140 ГПК України, що на 19 заяви або 40 % більше ніж протягом аналогічного періоду 2017 року (48).

Отже, збільшилась кількість справ, у яких судом застосовувались заходи до забезпечення позову.

Результати розгляду заяв про вжиття заходів до забезпечення позову поданих одночасно з пред'явленням позову (56)

- у 31 випадках судом відмовлено в задоволенні заяви про забезпечення позову, що становить 55 % від загальної кількості поданих заяв ;
- у 11 випадках судом, задоволено заяву про забезпечення позову, що становить 20 % від загальної кількості поданих заяв;
- у 9 випадках судом не прийнято до розгляду заяву (заява про забезпечення позову не розглядалась, у зв'язку із поверненням позовної заяви, та у зв'язку із напрямленням справи за підсудністю), що становить 15 % від загальної кількості поданих заяв;
- у 5 випадках судом повернуто заяву про забезпечення позову, що становить 9 % від загальної кількості поданих заяв.

Результати розгляду заяв про вжиття заходів до забезпечення позову до подання позовної заяви (8)

- у 4 випадках судом відмовлено в задоволенні заяви, що становить 50 % від загальної кількості поданих заяв ;
- у 2 випадках судом, задоволено заяву, що становить 25 % від загальної кількості поданих заяв;
- у 2 випадках судом повернуто, що становить 25 % від загальної кількості поданих заяв.

По категоріях справ, у яких було винесено ухвали про вжиття заходів до забезпечення позову, можна виділити наступні:

- у спорах, що виникають при укладенні, зміні, розірванні господарських договорів та визнанні їх недійсними - винесено 22 ухвали, тобто 33 % від загальної кількості заяв про вжиття заходів до забезпечення позову (67);
- у майнових спорах, що виникають при виконанні господарських договорів, та з інших підстав - винесено 18 ухвал, тобто 27 % від загальної кількості заяв про вжиття заходів до забезпечення позову (67);
- у справах про банкрутство винесено 1 ухвалу, тобто 2 % від загальної кількості заяв про вжиття заходів до забезпечення позову (67);
- у спорах, що виникають з інших недоговірних відносин, - винесено 26

ухвалу, тобто 38 % від загальної кількості заяв про вжиття заходів до забезпечення позову (67).

По 3 заявах немайнового характеру судом скасовані раніше вжиті заходи до забезпечення позову, що становить 5 % від загальної кількості поданих заяв (67).

4.2. Окремих ухвал, надсилання повідомлень та інформації

У 2018 році у Господарським судом Івано-Франківської області на підставі ст. 246 ГПК України постановлено 4 окремі ухвали:

1) Справа № 909/180/16.

У справі про банкрутство ТОВ "КарпатАгроПродукт", суд дослідивши матеріали справи встановив, що Михайлук Л. Р., будучи засновником ТОВ "КарпатАгроПродукт", умисно, з корисливих мотивів, уклав угоди, які мали наслідком доведення боржника до банкрутства з метою заволодіння майновим комплексом в селі Залуква Галицького району без сплати податків, зборів та інших обов'язкових платежів, шляхом набуття права на кредиторські вимоги (включаючи вимоги забезпечені заставою майном переданим в заставу боржником, що знаходиться в селі Залуква Галицького району Івано-Франківської області) до боржника та ухилення від виконання рішення Галицького районного суду Івано-Франківської області від 28.05.2015 про покладення на Михайлюка Л. Р. солідарної відповідальності за договором позики.

На підставі зазначеного, 25 січня 2018 р. суд постановив окрему ухвалу, оскільки вбачає в діях Михайлюка Л. Р. ознаки злочину передбаченого ст. 219 КК України, а саме: доведення до банкрутства. Доведення до банкрутства, тобто умисне, з корисливих мотивів, іншої особистої заінтересованості або в інтересах третіх осіб вчинення власником або службовою особою суб'єкта господарської діяльності дій, що привели до стійкої фінансової неспроможності суб'єкта господарської діяльності, якщо це завдало великої матеріальної школи державі чи кредитору.

Вказану окрему ухвалу надіслано прокурору Івано-Франківської області.

22 березня 2018 р. суд отримав відповідь про результати розгляду окремої ухвали.

2) Справа № 5010/33/2012-Б-24/2.

У справі про банкрутство КП "Управління по випуску шляхо-будівельних матеріалів Івано-Франківського міськжитловому управління", суд дослідивши матеріали справи встановив, що повідомлення Господарського суду Івано-Франківської області від 11 грудня 2017 р., яке направлялось в прокуратуру Івано-Франківської області, було перенаправлено начальнику Івано-Франківського відділу поліції Головного Управління Національної Поліції в Івано-Франківській області Прокопчуку Р. Т.

09 січня 2018 р., суд отримав відповідь за підписом начальника Івано-Франківського відділу поліції Головного Управління Національної Поліції в Івано-Франківській області Прокопчука Р. Т. за вихідним № 168/108/46/01/2017 без належним чином оформленої дати про те, що згадане повідомлення суду було перенаправлено як "звернення" до Управління захисту економіки в Івано-Франківській області ДЗЕ НПУ.

11 січня 2018 р., суд отримав копію листа № 232/39-108/01-2018 від 09 січня 2018 р. за підписом начальника Управління захисту економіки в Івано-Франківській області ДЗЕ НПУ Банка М. В., адресованого начальнику Івано-Франківського відділу поліції Головного Управління Національної Поліції в Івано-Франківській області Прокопчуку Р. Т. про те, що направлене в порядку ст. 90 ГПК України повідомлення суду було розглянуто згідно з положеннями Закону України “Про звернення громадян”, у зв’язку з чим проведення повної та об’єктивної перевірки працівниками УЗЕ не можливо.

На підставі зазначеного 06 лютого 2018 р. суд постановив окрему ухвалу, оскільки вбачає в діяльності начальника Івано-Франківського відділу поліції Головного Управління Національної Поліції в Івано-Франківській області Прокопчука Р.Т. порушення законодавства.

Вказану окрему ухвалу надіслано Генеральній прокуратурі України для вжиття заходів щодо перевірки виявлених судом обставин.

02 березня та 07 березня 2018 р. суд отримав від Генеральної прокуратури України та від прокуратури Івано-Франківської області відповіді про результати розгляду окремої ухвали.

3) Справа №5010/33/2012-Б-24/2.

У справі про банкрутство КП "Управління по випуску шляхо-будівельних матеріалів Івано-Франківського міськжитлкомунуправління", суд дослідивши матеріали справи встановив, що повідомлення Господарського суду Івано-Франківської області від 11 грудня 2017 року, яке направлялось в прокуратуру Івано-Франківської області, було перенаправлено начальнику Івано-Франківського відділу поліції Головного Управління Національної Поліції в Івано-Франківській області Прокопчуку Р. Т.

09 січня 2018 р., суд отримав відповідь за підписом начальника Івано-Франківського відділу поліції Головного Управління Національної Поліції в Івано-Франківській області Прокопчука Р. Т. за вихідним № 168/108/46/01/2017 без належним чином оформленої дати про те, що згадане повідомлення суду було перенаправлено як “звернення” до Управління захисту економіки в Івано-Франківській області ДЗЕ НПУ.

11 січня 2018 р., суд отримав копію листа № 232/39-108/01-2018 від 09 січня 2018 р. за підписом начальника Управління захисту економіки в Івано-Франківській області ДЗЕ НПУ Банка М. В., адресованого начальнику Івано-Франківського відділу поліції Головного Управління Національної Поліції в Івано-Франківській області Прокопчуку Р. Т. про те, що направлене в порядку ст. 90 ГПК України повідомлення суду було розглянуто згідно з положеннями Закону України “Про звернення громадян”, у зв’язку з чим проведення повної та об’єктивної перевірки працівниками УЗЕ не можливо.

На підставі зазначеного 06 лютого 2018 р. суд постановив окрему ухвалу оскільки вбачає в діяльності начальника Івано-Франківського відділу поліції Головного Управління Національної Поліції в Івано-Франківській області Прокопчука Р.Т. порушення законодавства.

Вказану окрему ухвалу надіслано Міністерству внутрішніх справ України для вжиття заходів щодо перевірки виявлених судом обставин.

19 березня 2018 р. суд отримав від управління взаємодії з Національною поліцією Міністерства внутрішніх справ України та від Головного управління Національної поліції в Івано-Франківській області відповіді про результати розгляду та виконання окремої ухвали.

4) Справа №909/468/18.

У справі про банкрутство ТзОВ "ПОЛІССЯ-МОЛОКО", судом постановлено ухвали від 04 та 19 червня 2018 р. У відповідності до вказаних ухвал, суд зобов'язав арбітражного керуючого Черевача М. М. надати заяву про згоду на участь у справі та відсутність обставин, що перешкоджають призначенню його розпорядником майна. Однак вимоги суду арбітражний керуючий не виконав, що призводить до неможливості провести підготовче засідання у визначені ст. 12 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" строки, а також порушує права інших учасників у справі про банкрутство.

На підставі зазначеного 10 липня 2018 р. суд постановив окрему ухвалу оскільки вбачає в діяльності арбітражного керуючого Черевача М.М. порушення законодавства.

Вказану окрему ухвалу надіслано відділу з питань банкрутства Головного територіального управління юстиції у м. Києві для вжиття заходів щодо перевірки виявлених судом недоліків роботи арбітражного керуючого Черевача М. М.

Станом на 29 грудня 2018 р., інформацію про результати виконання окремої ухвали суд не отримав.

Тож, у порівнянні з 2017 роком загальна кількість постановлених судом окремих ухвал, у звітному періоді, зменшилась на 71,4 % (2017 р. – 14, з них 6 окремих ухвал та 8 повідомлень; 2018 р. – 4 окремі ухвали).

4.3. Заяв про відстрочку або розстрочку виконання рішення, зміну способу та порядку виконання рішення, ухвали, постанови

В 2018 році Господарським судом Івано-Франківської області розглянуто 48 заяв про відстрочення, розстрочення, зміну способу та порядку виконання судового рішення, поданих сторонами в порядку ст. 331 ГПК України, з яких:

- ✓ 33 заяви про відстрочення виконання рішення суду;
- ✓ 11 заяв про розстрочення виконання рішення суду;
- ✓ 4 заяви про зміну способу та порядку виконання рішення суду.

За результатами розгляду зазначених заяв, поданих в порядку ст. 331 ГПК України, судом постановлено наступні ухвали:

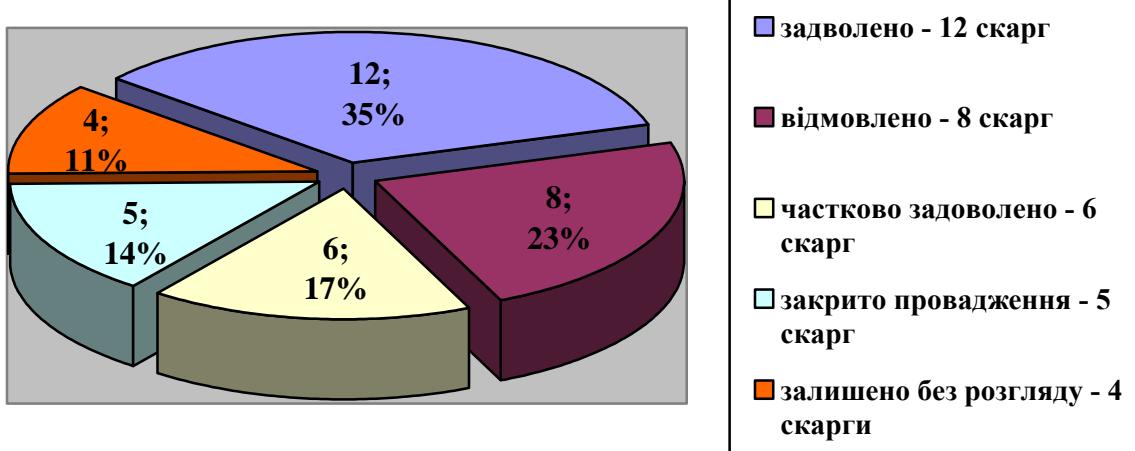
- із 33 заяв про відстрочення виконання рішення суду:
  - задоволено повністю - 10 заяв;
  - задоволено частково - 6 заяв;
  - відмовлено в задоволенні - 17 заяв;
    - із 11 заяв про розстрочення виконання рішення суду:
      - задоволено повністю - 1 заяв;
      - задоволено частково - 5 заяв;
      - відмовлено в задоволенні - 5 заяв;
      - із 4 заяв про встановлення, зміну способу та порядку виконання рішення суду:
        - задоволено повністю - 1 заяв;
        - відмовлено в задоволенні - 3 заяви.

4.4. Скарг на дії органів Державної виконавчої служби України

Господарським судом Івано-Франківської області впродовж 2018 року розглянуто 35 скарг на дії органів Державної виконавчої служби (ДВС) України. У порівнянні з 2017 роком (79 скарг) в звітному періоді кількість розглянутих скарг на дії ДВС зменшилася на 44, що становить 55,7 %. За результатами розгляду таких скарг постановлено ухвали про:

- задоволення скарги — 12 справ;
- відмову в задоволенні скарги — 8 справ;
- часткове задоволення скарги — 6 справ;
- закрито провадження по розгляду скарги — 5 справ;
- залишено без розгляду — 4 справи.

Діаграма розглянутих скарг на дії ДВС

Аналізуючи такі скарги за предметом оскарження можна виділити серед них наступні:

- постанови про відкриття виконавчого провадження;
- постанови про відмову у відкритті виконавчого провадження;
- постанови про накладення арешту;
- постанови про закінчення виконавчого провадження;
- постанови про стягнення виконавчого збору;
- дії державних виконавців, зокрема, щодо повернення виконавчого документу стягувачу, щодо визнання недійсними наслідків визначення вартості нерухомого майна та звіту про оцінку майна тощо;
- бездіяльність, яка проявляється у тривалому здійсненні виконавчого провадження тощо.

Також протягом 2018 року судом розглянуто 7 скарг на дії ДВС у справах про банкрутство, за результатами розгляду яких постановлено 2 ухвали про задоволення вимог скаржника у повному обсязі, 2 ухвали про відмову у задоволенні вимог скаржників, 2 ухвали про залишення скарги без розгляду та 1 ухвалу про закриття провадження по розгляду скарги.

На кінець звітного періоду в провадженні суду перебуває на розгляді 3

скарги на дії ДВС.

5. Аналіз сплати судового збору (відстрочення та розстрочення сплати судового збору, зменшення його розміру або звільнення від його сплати)

Загальна кількість заяв (скарг), судових рішень, у яких справляється судовий збір у звітному періоді становить 1403, з них:

- за подання позовної заяви майнового характеру – 920 заяв/скарг;
- за подання позовної заяви немайнового характеру – 275 заяв/скарг;
- заяви про вживання запобіжних заходів та забезпечення позову; заяви про видачу виконавчого документа на підставі рішення іноземного суду; заяви про скасування рішення третейського суду; заяви про видачу виконавчого документа на примусове виконання рішення третейського суду; заяви про роз'яснення судового рішення - 47 заяв/скарг;
- за подання апеляційної скарги на рішення суду; апеляційних скарг у справі про банкрутство; заяви про перегляд судового рішення у зв'язку з нововиявленими обставинами – 5 заяв/скарг;
- заяви про порушення справи про банкрутство – 20 заяв/скарг;
- заяви кредиторів, які звертаються з грошовими вимогами до боржника після оголошення про порушення справи про банкрутство, а також після повідомлення про визнання боржника банкрутом; заяви про визнання правочинів (договорів) недійсними та спростування майнових дій боржника в межах провадження у справі про банкрутство; заяви про розірвання мирової угоди, укладеної у справі про банкрутство, або визнання її недійсною - 63 заяви/скарги.

У звітному періоді загальна сума сплаченого судового збору становить 17 123 239 грн.

Загальна сума поверненого судового збору – 935 896 грн.

Сума судового збору, стягнута за рішенням суду до Державного бюджету України складає 657 532 грн.

Крім того, впродовж 2018 року, до Господарського суду Івано-Франківської області надійшло 208 заяв про розстрочення, відстрочення сплати судового збору, звільнення від його сплати та повернення судового збору, а саме:

- 32 заяви про відстрочку судового збору;
- 152 заяви про повернення судового збору;
- 24 заяви про звільнення від сплати судового збору.

Результати розгляду цих заяв наступні:

– із 32 заяв про відстрочення сплати судового збору:

- задоволено повністю - 5 заяв;
- відмовлено в задоволенні - 16 заяв;
- не прийнято до розгляду - 3 заяв;

– із 152 заяв про повернення судового збору:

- задоволено повністю - 127 заяв;
- відмовлено в задоволенні - 10 заяв;
- не прийнято до розгляду - 6 заяв;

– із 24 заяв про звільнення від сплати судового збору:

- задоволено повністю - 2 заяви;
- відмовлено в задовolenні - 12 заяв;
- не прийнято до розгляду - 4 заяви.

На кінець звітного періоду не розглянуто 23 заяви про розстрочення, відстрочення сплати судового збору, звільнення від його сплати та повернення судового збору .

6. Наявність у суді неоднакової судової практики розгляду спорів однієї категорії та вжиття заходів для їх усунення.

Протягом звітного періоду в Господарському суді Івано-Франківської області випадки неоднакової судової практики при вирішенні спорів однієї категорії – не встановлені.

7. Наявність проблем, що виникають у практиці перегляду судових рішень та пропозицій їх вирішення.

У практиці перегляду судових рішень господарського суду Івано-Франківської області не виникало проблемних питань щодо неоднакової практики застосування норм права.

Голова суду

М. А. Шіляк